C/2026/4089

24.7.2026

STANOVISKO KOMISE

ze dne 2. června 2026,

o nezbytnosti a přiměřenosti znovuzavedení ochrany hranic Norskem na jeho námořních hranicích s trajektovými spojeními s Dánskem, Německem a Švédskem v souladu s čl. 27a odst. 3 nařízení (EU) 2016/399 (Schengenský hraniční kodex)

(Pouze anglické znění je závazné)

(C/2026/4089)

(1) Podle čl. 3 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii poskytuje Unie svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob ve spojení s vhodnými opatřeními týkajícími se ochrany vnějších hranic, azylu, přistěhovalectví a předcházení a potírání zločinnosti.

(2) Podle článku 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (kodifikované znění) ([1]) může členský stát v případě závažné hrozby pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost výjimečně a dočasně znovu zavést ochranu celých svých vnitřních hranic nebo konkrétních úseků těchto hranic. K tomuto kroku by se mělo přistoupit pouze jako ke krajnímu opatření a rozsah a doba trvání dočasného znovuzavedení ochrany hranic by neměla překročit míru, která je nezbytně nutná k reakci na zjištěnou závažnou hrozbu.

(3) V čl. 25a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu se stanoví, že pokud členský stát plánuje znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem řešit předvídatelnou závažnou hrozbu, měl by o plánovaném znovuzavedení ochrany hranic informovat Evropský parlament, Radu, Komisi a ostatní členské státy, a to nejpozději čtyři týdny před plánovaným znovuzavedením ochrany hranic, nebo co nejdříve, pokud se o okolnostech, které vedou k potřebě znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, dozví méně než čtyři týdny před plánovaným znovuzavedením.

(4) Norsko uplatňuje schengenské *acquis* a je součástí prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích v souladu s Dohodou uzavřenou mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení Islandské republiky k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([2]).

(5) Ustanovení čl. 27a odst. 3 Schengenského hraničního kodexu ukládá Komisi, aby po obdržení oznámení předložených v souvislosti s prodloužením ochrany vnitřních hranic podle čl. 25a odst. 4, jež vede k pokračování ochrany vnitřních hranic po dobu delší než celkem 12 měsíců, a to na základě stejných důvodů, vydala stanovisko k nezbytnosti a přiměřenosti takové ochrany vnitřních hranic.

(6) Rámec pro znovuzavedení a prodloužení ochrany vnitřních hranic byl podstatně revidován nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1717 ([3]) které vstoupilo v platnost dne 10. července 2024. Počátek všech lhůt uvedených v hlavě III kapitole II Schengenského hraničního kodexu se proto počítá od tohoto data.

(7) Dopisem ze dne 14. října 2024 oznámily norské orgány znovuzavedení ochrany hranic na základě článku 25a Schengenského hraničního kodexu na vnitřních námořních hranicích s trajektovými spoji v rámci schengenského prostoru (přístavy Oslo, Sandefjord, Larvik, Kristiansand, Stavanger, Bergen), a to od 12. listopadu 2024 do 11. května 2025.

([1]) Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36.
([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1717 ze dne 13. června 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Úř. věst. L, 2024/1717, 20.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) Dopisem ze dne 11. dubna 2025 norské orgány oznámily prodloužení znovuzavedení ochrany vnitřních hranic o dalších šest měsíců, a to od 12. května 2025 do 11. listopadu 2025. Dopisem ze dne 15. října 2025 oznámily norské orgány druhé prodloužení znovuzavedení ochrany vnitřních hranic o dalších šest měsíců, a to od 12. listopadu 2025 do 11. května 2026. Dopisem ze dne 15. října 2025 oznámily norské orgány třetí prodloužení znovuzavedení ochrany vnitřních hranic o dalších šest měsíců, a to od 12. května 2026 do 11. listopadu 2026.

(9) Norsko bylo zapojeno do strukturovaného dialogu Komise o znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Poté, co Norsko obdrželo oznámení o prodloužení, pokračoval tento strukturovaný dialog v rámci konzultačního procesu stanoveného v čl. 27a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu.

(10) Současný stav na vnitřních hranicích byl popsán ve zprávě o stavu Schengenu ze dne 23. dubna 2025 ([4]) a je pravidelně projednáván na zasedání Schengenské rady.

(11) Vzhledem k tomu, že Norsko ze stejných důvodů znovu zavedlo a prodloužilo ochranu hranic na vnitřních námořních hranicích s trajektovými spoji na celkově delší dobu než 12 měsíců, má Komise vydat stanovisko k nezbytnosti a přiměřenosti této ochrany hranic.

(12) Po posouzení všech výše uvedených oznámení, doplněných informacemi poskytnutými v rámci procesu konzultace a dalšími veřejně dostupnými úředními dokumenty, přijímá Komise toto stanovisko.

POSOUZENÍ OZNÁMENÍ

I. FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI

(13) Komise konstatuje, že znovuzavedení ochrany vnitřních hranic i její prodloužení bylo oznámeno v souladu se lhůtami stanovenými v čl. 25a odst. 4 Schengenského hraničního kodexu, tj. nejpozději čtyři týdny před vstupem znovuzavedení nebo prodloužení ochrany vnitřních hranic v platnost.

(14) Komise konstatuje, že oznámení byla učiněna v souladu se vzorem stanoveným pro tento účel prováděcí rozhodnutí Komise(EU) 2025/315 ([5]).

(15) Ustanovení čl. 27 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu vyžaduje, aby členské státy v situacích, kdy je ochrana hranic prováděna po dobu šesti měsíců, poskytly v každém následném oznámení posouzení rizik, v němž uvedou rozsah a předpokládaný vývoj závažné hrozby. Přestože přesné posouzení rozsahu a předpokládaného trvání závažné hrozby může být pro vnitrostátní orgány obtížné, Komise konstatuje, že informace poskytnuté v oznámeních neprovádějí podrobné posouzení rizik podle čl. 27 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu, přičemž zohledňují trendy vývoje závažné hrozby v předchozím období znovuzavedení ochrany vnitřních hranic a využívají analýzy rizik vypracované na vnitrostátní úrovni a příslušnými agenturami Unie.

(16) Komise konstatuje, že Norsko nepředložilo zprávu v souladu s čl. 33 odst. 2 Schengenského hraničního kodexu, který vyžaduje, aby členský stát předložil zprávu o znovuzavedení a prodloužení ochrany vnitřních hranic po uplynutí 12 měsíců, což by bylo 12. listopadu 2025.

([4]) COM(2025) 185 final.

([5]) Doporučení Komise (EU) 2024/268 ze dne 23. listopadu 2023 o spolupráci mezi členskými státy s ohledem na závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích (Úř. věst. L, 2024/268 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

II. NEZBYTNOST A PŘIMĚŘENOST

Stanovisko norských orgánů

(17) Norské orgány se odvolávají na závažnou hrozbu pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnosti s odkazem na postavení Norska jako výrobce a dodavatele energie v souvislosti s rozsáhlými, nepřetržitými zpravodajskými a vlivovými operacemi a pravděpodobnou hrozbou sabotáže kritické infrastruktury na pobřeží i mimo něj ze strany ruských zpravodajských služeb.

(18) Norská policejní bezpečnostní služba (PST) ve své zprávě o hodnocení národních hrozeb v roce 2025 uvádí, že ruské zpravodajské služby od konce roku 2023 provedly „desítky" sabotážních akcí a narušitelských aktivit s využitím zprostředkovaných subjektů. Považuje za pravděpodobné, že se ruské zpravodajské služby pokusí v roce 2025 provést sabotážní akce proti cílům v Norsku s cílem zabránit Norsku v dodávkách energie na Ukrajinu a negativně ovlivnit veřejné mínění ohledně podpory Ukrajiny. Nedávné narušení norského vzdušného prostoru bezpilotními letouny neznámého původu, které způsobilo narušení civilního letectví, napjatou bezpečnostní situaci potvrzuje.

(19) Norské orgány zdůrazňují přiměřenost znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, která je omezena jak z hlediska operačního, tak z hlediska zeměpisného rozsahu na to, co je nezbytně nutné k zabránění možného ohrožení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

(20) Kontroly jsou založeny na rizicích a využívají seznamy cestujících. Většina kontrol probíhá virtuálně díky širokému využití možností, které nabízí předběžné přijímání a zpracování cestovních informací od námořních dopravců. V období od května do prosince 2025 bylo fyzicky zkontrolováno v průměru pouze 0,12 % cestujících.

(21) Norská policie zdůrazňuje, že znovuzavedením ochrany vnitřních hranic se získávají cenné zpravodajské informace a že to pomáhá zabránit škodlivým zahraničním aktérům cestovat do Norska.

(22) Norské vnitrostátní právní předpisy vyžadují formální znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, aby orgány mohly požadovat od trajektů předávání seznamů cestujících policii. Ministerstvo spravedlnosti a veřejné bezpečnosti zkoumalo, zda lze vytvořit nový vnitrostátní právní rámec, který by umožnil získávání informací o cestujících od provozovatelů námořní dopravy, aniž by bylo nutné přistoupit ke znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

Připomínky Komise

(23) Norské orgány poskytly informace o různých aspektech zjištěných závažných hrozeb pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek, jakož i argumenty, které dokládají nezbytnost a přiměřenost znovuzavedení ochrany hranic.

(24) Komise bere na vědomí současnou závažnou hrozbu pro energetickou infrastrukturu na pobřeží i mimo něj, kterou zjistila norská policejní bezpečnostní služba a která byla podpořena minulými případy sabotáží a hybridních útoků.

(25) Komise konstatuje, že v oznámeních Norska chybí dostatečně podrobné informace, které by jí umožnily určit, jak znovuzavedení ochrany vnitřních hranic pomáhá řešit hrozbu, kterou představují ruské zpravodajské služby. Komise konstatuje, že nedávné útoky na norskou energetickou infrastrukturu měly podobu kybernetických útoků.

Jako další prostředek k řešení bezpečnostních problémů uvedených v oznámení ([6]) by mělo sloužit důsledné uplatňování pokynů Komise ze dne 30. září 2022 o udělování obecných víz ve vztahu k ruským žadatelům a o kontrolách ruských občanů na vnějších hranicích ze strany států schengenského prostoru.

(26) Komise uznává hodnotu informací získaných při zpracování cestovních informací, ale upozorňuje, že norské právní předpisy umožňují policii získávat tyto informace až po znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

III. ALTERNATIVNÍ OPATŘENÍ

Stanovisko norských orgánů

(27) Norské orgány ve svých oznámeních předložily dvě alternativní opatření. Tvrdí však, že tato alternativní opatření nemohou plně nahradit znovuzavedení ochrany vnitřních hranic.

(28) Zaprvé, všechny severské země se účastní formátu nazvaného Policejní spolupráce v severských zemích a sdílejí operativní informace v rámci podskupiny Situační obraz severských zemí. Spolupráce je velmi úzká, zejména v příhraničních regionech. V září 2025 byla na norsko-švédské hranici v Magnormoenu slavnostně otevřena nová společná policejní stanice.

(29) Zadruhé, v roce 2024 se Belgie, Nizozemsko, Německo, Norsko, Spojené království a Dánsko dohodly na společném prohlášení o spolupráci v oblasti ochrany kritické infrastruktury v Severním moři. Spolupracují na bezpečnostních opatřeních, sdílejí informace a poznatky a oznamují relevantní informace na operativní úrovni. Společné prohlášení se zaměřuje na odolnost a prevenci, a proto doplňuje činnost NATO, na níž se podílejí všechny výše uvedené země.

Připomínky Komise

(30) Komise bere na vědomí úzkou policejní spolupráci Norska a výměnu informací a zpravodajských informací s jeho přímými sousedy.

(31) Norsko dosud nepřijalo nezbytné vnitrostátní právní předpisy, které by policii umožnily získávat cestovní informace od námořních subjektů, pokud by nebyla znovu zavedena ochrana vnitřních hranic.

(32) Přijímání a používání cestovních informací týkajících se trajektového spojení v rámci schengenského prostoru je povoleno podle čl. 23 písm. a) Schengenského hraničního kodexu. Tento článek umožňuje výkon policejních pravomocí nebo jiných veřejných pravomocí příslušnými orgány členských států na jejich území, včetně jejich oblastí vnitřních hranic, jež jsou jim svěřeny v souladu s vnitrostátním právem, pokud výkon těchto pravomocí nemá účinek rovnocenný ochraně hranic ([7]).

(33) Komise bere v úvahu, že Norsko jako země přidružená k Schengenu nemá přístup ke stejné úrovni informací o bezpečnostních hrozbách jako členský stát EU, a to vzhledem k jeho omezené účasti na přeshraniční spolupráci v oblasti boje proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti.

([6]) C(2022) 7111 final, sdělení Komise 1. Aktualizace pokynů k obecnému udělování víz ruským žadatelům v návaznosti na rozhodnutí Rady (EU) 2022/1500 ze dne 9. září 2022 o úplném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropským společenstvím a Ruskou federací o usnadnění udělování víz občanům Evropské unie a Ruské federace a 2. pokyny ke kontrolám ruských občanů na vnějších hranicích. Čísla naznačují, že členské státy obecně dodržují pokyny: celkový počet víz vydaných ruským žadatelům se snížil z více než 4 milionů víz vydaných v roce 2019 na přibližně 0,5 milionu v roce 2024. Míra odmítnutí víz se zvýšila z 1,5 % v roce 2019 na 7,5 % v roce 2024.

([7]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. června 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, ECLI:EU:C:2022:491.

(34) Komise konstatuje, že nový Schengenský informační systém ([8]) a zahájení provozu systémů EES a ETIAS, kterých se Norsko účastní, přispějí k dalšímu zabezpečení vnějších hranic ([9]).

(35) Komise konstatuje, že norské orgány ve svých oznámeních blíže nerozvádějí tvrzení, že alternativní opatření nemohou nahradit ochranu vnitřních hranic.

IV. ZMÍRŇUJÍCÍ OPATŘENÍ

Stanovisko norských orgánů

(36) Norsko tvrdí, že dopad na přeshraniční cestování a volný pohyb v prostoru bez ochrany vnitřních hranic je vzhledem ke způsobu, jakým je ochrana hranic prováděna, minimální.

(37) Od roku 2013 Norsko zavedlo online platformu SafeSeaNet Norway, která usnadňuje oznamovací povinnost provozovatelů námořní dopravy, kteří plánují vplout do přístavu nacházejícího se na norském území nebo jej opustit.

Připomínky Komise

(38) Oznámení předložená norskými orgány prokazují jejich odhodlání zajistit, aby dopad ochrany vnitřních hranic zůstal omezený, jak požaduje čl. 26 odst. 3 Schengenského hraničního kodexu.

(39) Komise konstatuje, že ochrana hranic probíhá cíleně a na základě rizik, aby se omezil dopad na přeshraniční cestování, a že fyzicky je kontrolováno pouze velmi malé procento cestujících.

(40) Platforma SafeSeaNet Norway usnadnila provoz provozovatelům námořní dopravy.

(41) Komise zjistila, že norské oznámení neobsahuje informace o žádných dalších zmírňujících opatřeních.

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/982 ze dne 13. března 2024 o automatizovaném vyhledávání a výměně údajů pro policejní spolupráci a o změně rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 a (EU) 2019/818 (nařízení Prüm II) (Úř. věst. L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU (Úř. věst. L 312, 7.12.2018, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/13 ze dne 19. prosince 2024 o shromažďování a předávání předběžných informací o cestujících pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti a o změně nařízení (EU) 2019/818 (Úř. věst. L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj), směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([9]) Oprava nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226 ze dne 30. listopadu 2017, kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů o vstupu a výstupu a údajů o odepření vstupu, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí překračující vnější hranice členských států, kterým se stanoví podmínky přístupu do systému EES pro účely vymáhání práva a kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 767/2008 a (EU) č. 1077/2011 (Úř. věst. L 327, 9.12.2017, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj), Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240 ze dne 12. září 2018, kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a kterým se mění nařízení (EU) č. 1077/2011, (EU) č. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 a (EU) 2017/2226 (Úř. věst. L 236, 19.9.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

(42) Norsko oznámilo své přeshraniční regiony podle článku 42b Schengenského hraničního kodexu.

(43) Norsko v oznámení nevysvětluje, zda znovuzavedení ochrany hranic na jeho námořních hranicích s trajektovými spojeními s jinými členskými státy může mít na některé příhraniční regiony větší dopad než na jiné.

V. DOPORUČENÍ

(44) Komise vybízí norské orgány, aby udržovaly a dále rozvíjely spolupráci a výměnu informací s ostatními členskými státy, včetně případné aktualizace vícestranných a dvoustranných dohod o policejní spolupráci se sousedními členskými státy.

(45) Norské orgány by měly plně využít všech dalších alternativních opatření, která jsou k dispozici a která jsou stanovena v doporučení Komise (EU) 2024/268 ([10]), a možností vyplývajících z revidovaného Schengenského hraničního kodexu, a posílit a doplnit stávající opatření.

(46) Podle nařízení o prověřování ([11]), které je součástí Paktu o migraci a azylu, bude součástí prověřování na vnějších hranicích i uvnitř území bezpečnostní kontrola všech příslušných databází.

Norsko by mělo přijmout vnitrostátní právní předpisy, které by policii umožnily získávat cestovní informace od provozovatelů námořní dopravy, aniž by muselo přistoupit ke znovuzavedení ochrany vnitřních hranic, a předložit časový plán pro přijetí těchto vnitrostátních právních předpisů.

(47) Komise se domnívá, že úpravou vnitrostátních právních předpisů by norské orgány mohly nadále provádět nezbytné kontroly cestujících na trajektech na základě informací o cestujících, což by jim umožnilo chránit bezpečnostní zájmy Norska, aniž by musely přistoupit k formálnímu znovuzavedení ochrany vnitřních hranic. Na tomto základě Komise doporučuje Norsku, aby se znovuzavedení ochrany vnitřních hranic snažilo postupně ukončit. Za účelem dosažení tohoto cíle bude i nadále v úzkém kontaktu se všemi dotčenými členskými státy.

V Bruselu dne 2. června 2026.

Za Komisi
Magnus BRUNNER
člen Komise

([10]) Doporučení Komise (EU) 2024/268 ze dne 23. listopadu 2023 o spolupráci mezi členskými státy s ohledem na závažné hrozby pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích (Úř. věst. L, 2024/268, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

([11]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1356 ze dne 14. května 2024, kterým se zavádí prověřování státních příslušníků třetích zemí na vnějších hranicích a mění nařízení (ES) č. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 a (EU) 2019/817 (Úř. věst. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).